

Raadsvoorstel

Onderwerp : Uitgangspuntennota GGD NOG
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink
Thema Raadsprogramma :

Global Goals

Aan welke Global Goals wordt bijgedragen:

Beslispunten

1. Geen zienswijze in te dienen op de Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG.

Waarom dit besluit nemen

De Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG is de eerste stap in de P&C-cyclus van 2027. Hierna volgt de programmabegroting 2027 en uiteindelijk de jaarrekening 2027.. De Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG is de eerste stap in de P&C-cyclus van 2027. Hierna volgt de programmabegroting 2027 en uiteindelijk de jaarrekening 2027.

De uitgangspuntennota gaat daarnaast in op de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het jaar 2026. Over deze kaders kan de GGD nog niet concreet zijn. Immers het opstellen van deze uitgangspuntennota heeft ruim een jaar voor 2026 plaatsgevonden.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Sinds de vaststelling van de nieuwe 'GR-regeling GGD' is de GGD verplicht de uitgangspuntennota ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad. Deze regeling bevat bepalingen omtrent de besluiten van het bestuur, waarover de raden van de deelnemende gemeenten een zienswijze naar voren kunnen brengen voorafgaand aan het nemen van het besluit van het Algemeen Bestuur (AB). Dit is geregeld in art. 10 lid 5 Wgr. De GGD heeft dit doorvertaald in haar regeling met artikel 7a lid 1 sub a GR-regeling GGD, waarin meerjarige financiële en beleidsmatige kaders (uitgangspuntennota) vatbaar is voor een zienswijze van de gemeenteraad.

Het dagelijks bestuur stelt de raad voorafgaande aan het vaststellen de uitgangspuntennota schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (artikel 7a lid 4 GR-regeling GGD).

Argumenten

1.1. Inzet op preventie

De komende jaren bieden kansen om de inzet op publieke gezondheid te versterken. Zo is het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord afgesloten; de uitwerking hiervan in 2026 en 2027 zorgt voor een sterkere verbinding tussen publieke en private partners en tussen zorg en sociaal domein. Ook zal in 2026 en deels 2027 dankzij bijvoorbeeld de nieuwe Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van het RIVM en de verwachte nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid van VWS een herijking plaatsvinden van de thema's waaraan landelijk, regionaal en lokaal gewerkt wordt.

1.2. Externe ontwikkelingen en uitdagingen

In de Uitgangspuntennota staan de vele ontwikkelingen en uitdagingen waar de GGD voor staat. Zo zijn er veranderingen in maatschappij en publiek domein. Denk aan We komen uit een COVID-19-pandemie, de weersomstandigheden laten zien dat klimaatveranderingen hun tol eisen en er is een oorlog in Oost-Europa uitgebroken. Daarmee zijn dreigingen en de daarmee gepaard gaande risico's fors. Steeds vaker worden we geconfronteerd met het gegeven dat veiligheid en gezondheid hand in hand gaan, ze staan niet los van elkaar. Op lokaal niveau worden gemeenten geconfronteerd met bezuinigingen en soms ook met toenemende spanningen tussen bevolkingsgroepen. Dit alles raakt de inwoners van de gemeenten.

1.3. Onderzoek toekomst Jeugdgezondheidszorg

In de regio Noord- en Oost-Gelderland is de jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor 0-18-jarigen verdeeld over vier private zorgorganisaties en de GGD. Dit brengt inhoudelijke, organisatorische en financiële uitdagingen met zich mee. Het algemeen bestuur van de GGD heeft daarop in februari 2025 ingestemd met een onderzoek naar een toekomstbestendige jeugdgezondheidszorg. Het onderzoek wordt onafhankelijk begeleid vanuit de gemeenten. De besluiten die gemeenten nemen naar aanleiding van dit onderzoek naar een toekomstbestending jeugdgezondheidszorg hebben grote impact op de toekomstige rol en positie van de GGD.

1.4. Kwetsbaarheid organisatie

Ondanks investeringen in de GGD (GGD NOG Robuust), waardoor de GGD een kwaliteitsslag kon maken, blijft de GGD kwetsbaar in de huidige vorm. Redenen zijn onder meer de beperkte schaalgrootte, waardoor de overhead een hogere druk legt op het totaalbudget. Er moeten keuzes worden gemaakt welk soort organisatie de GGD moet zijn. Afhankelijk daarvan kunnen gemeenten keuzes maken in eventuele bezuinigingsscenario's.

2.1. Raden kunnen een zienswijze indienen tot 1 maart 2026

De gemeenteraad van de gemeente Aalten kan tot 1 maart 2026 een zienswijze op de Uitgangspuntennota bij het dagelijks bestuur (DB) van de GGD indienen. Als de raad een zienswijze op de begrotingsstukken van de GGD wil geven, dan wordt nadrukkelijk geadviseerd een zienswijze op deze Uitgangspuntennota te geven. Daarmee kunnen de raden vooraf richting geven aan de programmabegroting. De uitgangspunten en de ontvangen zienswijzen verwerkt de GGD in de concept-Programmabegroting 2027.

2.2. Geen zienswijze indienen op de Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG

De bovenstaande ontwikkelingen en toekomstperspectieven van de GGD zorgen voor de nodige onzekerheid voor de uitvoering van taken en daarmee ook de begroting 2027. Om deze reden adviseren wij de raad geen zienswijze in te dienen op de Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG.

Kanttekeningen

2.1. Raad wil wél een zienswijze indienen op de Uitgangspuntennota 2027 GGD NOG

Indien de raad een zienswijze wil indienen is het wenselijk dat de raad beschrijft op welke onderdelen zij deze zienswijze baseert. Veel ontwikkelingen zijn nog onzeker en hebben gevolgen voor de rol van de GGD en daarmee begroting 2027. Het is mogelijk dat de raad een zienswijze wil indienen zonder financiële gevolgen.

Is er draagvlak voor dit besluit?

Het is aan uw raad om te beoordelen of u al dan niet een zienswijze wilt indienen. Het is aan te raden om hierover contact te zoeken bij de andere 22 deelnemende gemeenten van de GGD NOG.

Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?

Indexatie inwonerbijdrage

De inwonerbijdragen van de gemeenten worden jaarlijks geïndexeerd volgens een vastgestelde indexeringssystematiek (2019). De indexering voor de inwonerbijdrage voor 2027 is 4,11%. Dit leidt tot een inwonerbijdrage van € 11,595 voor Publieke Gezondheid en € 12,809 voor Jeugdgezondheid.

De inwonerbijdrage 2027 aan de GGD voor gemeente Aalten betreft € 672.747, waarvan:

- € 319.628 voor Publieke Gezondheid

- € 353.118 voor Jeugdgezondheid

Ontwikkelingen die nog invloed kunnen hebben op de inwonerbijdrage 2027:

- Uitvoering van Rijksvaccinatieprogramma

Kosten in verband met DKT-vaccinatie en voor de noodzakelijk herinrichting van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2027 en verder zijn opgenomen in de inwonerbijdrage vanaf 2027. Dit zorgt voor een stijging in de inwonerbijdrage. Deze kosten zijn nog niet opgenomen in de inwonerbijdrage zoals wordt voorgelegd in de uitgangspuntennota 2027. Deze kosten worden meegenomen bij het opstellen van de Programmabegroting 2027.

- CAO-ontwikkelingen

De loonsverhoging in de huidige cao is lager dan de loonindex die GGD heeft gebruikt bij het bepalen van de inwonerbijdrage in de programmabegroting 2025.

- Aanpassen reiskostenregeling

De reiskostenregeling is verouderd en wordt aangepast. De (financiële) gevolgen moeten nog inzichtelijk worden gemaakt.

Deze bovenstaande ontwikkelingen zijn nog niet verwerkt in de berekening van de inwonerbijdrage 2027 en kunnen nog invloed hebben op de hoogte van de inwonerbijdrage.

De uitgangspuntennota heeft op dit moment nog geen financiële consequenties. Indien het AB de Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 heeft vastgesteld worden de financiële consequenties meegenomen in de gemeentelijke begroting 2027-2030.

Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd over dit besluit?

Nadat de raad besloten heeft over dit raadsvoorstel, zal dit raadsbesluit kenbaar gemaakt worden aan het dagelijks bestuur van de GGD NOG.

Wat gaat er gebeuren na dit besluit?

Het dagelijks bestuur van de GGD NOG verzamelt alle zienswijzen van de 22 deelnemende gemeenten. Voorafgaande aan het nemen van het besluit over de kadernota door het algemeen bestuur, stelt het dagelijks bestuur, de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (artikel 10 lid 6 Wgr). Het algemeen bestuur neemt, alles overwegende, in april 2026 een definitief besluit op de Uitgangspuntennota.

Bijlagen

1. Uitgangspuntennota 2026 GGD NOG
2. Brief aan raden over Uitgangspuntennota 2026 GGD NOG

Aalten, 23 december 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester